

Spis treści

Od Redakcji	11
Wyróżnienia Prezesa PAU oraz rekomendacje Komisji PAU do Oceny Podręczników Szkolnych udzielone od marca 2010 roku do czerwca 2011	13

Artykuły

DARIUSZ ROTT, Zasady dopuszczania do użytku podręczników szkolnych. Stan prawny – nowe wyzwania – propozycje zmian	15
MACIEJ KAWKA, Komunikowanie wizualne w podręczniku szkolnym	39
KAROL SANOJCA, Polska narracja podręcznikowa w świetle prac Polsko-Ukraińskiej Komisji Ekspertów do spraw Doskonalenia Treści Podręczników Szkolnych do Historii i Geografii. Doświadczenia z lat 2007–2010	55
ANNA DZIEDZICKA, Błędy i usterki w podręcznikach do nauczania biologii	63

Sekcja nauk humanistycznych

Podręczniki do historii dla gimnazjów	71
MARCIN PAWLAK, Opinia o częściach dotyczących starożytności w podręcznikach: <i>Śladami przeszłości. Podręcznik do historii dla klasy pierwszej gimnazjum</i> , pod red. S. Roszaka, Wydawnictwo Nowa Era, Straszyn 2009; T. Małkowski, J. Rzeźniowiecki, <i>Historia I. Podręcznik dla klasy I gimnazjum</i> , Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe, Gdańsk 2009; R. Kulesza, S. Ciara, <i>W kalejdoskopie dziejów. Podręcznik historii, gimnazjum, klasa I, Starożytność</i> , Wydawnictwo JUKA, Warszawa 2009; K. Kowalewski, I. Kąkolewski, A. Plumińska-Mieloch, <i>Bliżej historii. Gimnazjum, podręcznik, klasa I</i> , Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 2009	73
PIOTR RABIEJ, Opinia o częściach dotyczących średniowiecza w podręcznikach: <i>Śladami przeszłości. Podręcznik do historii dla klasy pierwszej gimnazjum</i> , pod red. S. Roszaka, Wydawnictwo Nowa Era, Straszyn 2009; T. Małkowski, J. Rzeźniowiecki, <i>Historia I. Podręcznik dla klasy I gimnazjum</i> , Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe, Gdańsk 2010; S. Ciara, <i>Średniowiecze, [w:] W kalejdoskopie dziejów. Podręcznik historii, gimnazjum, klasa I</i> , Wydawnictwo JUKA, Warszawa 2009; K. Kowalewski, I. Kąkolew-	

ski, A. Plumińska-Mieloch, *Blżej historii. Gimnazjum – podręcznik, klasa 1*, Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 2009 81

MARCIN PAWLAK,

Opinia o częściach poświęconych starożytności w podręcznikach do klasy I gimnazjum: J. Trzebniak, P. Trzebniak, *Człowiek i jego cywilizacja*, Wydawnictwo Edukacyjne Wiking, Wrocław 2009; M. Pieńkowska-Koźmińska, *Dawno temu, wczoraj, dziś*, Wydawnictwo Stentor, Warszawa 2009; G. Kucharczyk, P. Milcarek, M. Robak, *Historia. Przez tysiąclecia i wieki*, WSiP, Warszawa 2009; L. Moryksiewicz, M. Pacholska, W. Zdziabek, *Historia. Poznajemy przeszłość*, SOP Oświatowiec Toruń 2009; J. Ustrzycki, *Historia*, Wydawnictwo Operon, Gdynia 2009 97

PIOTR RABIEJ,

Opinia o częściach poświęconych średniowieczu w podręcznikach do klasy I gimnazjum: J. Trzebniak, P. Trzebniak, *Człowiek i jego cywilizacja*, Wydawnictwo Edukacyjne Wiking, Wrocław 2009; M. Pieńkowska-Koźmińska, *Dawno temu, wczoraj, dziś*, Wydawnictwo Stentor, Warszawa 2009; G. Kucharczyk, P. Milcarek, M. Robak, *Historia. Przez tysiąclecia i wieki*, WSiP, Warszawa 2009; L. Moryksiewicz, M. Pacholska, W. Zdziabek, *Historia. Poznajemy przeszłość*, SOP Oświatowiec, Toruń 2009; J. Ustrzycki, *Historia*, Wydawnictwo Operon, Gdynia 2009 103

Podręczniki do języka polskiego dla szkół ponadgimnazjalnych 121

EWA OGŁOZA,

Opinia o podręcznikach do języka polskiego dla liceum i technikum z cyklu *Zrozumieć tekst – zrozumieć człowieka* opublikowanych przez Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne SA. Dariusz Chemperek, Adam Kalbarczyk, *Zrozumieć tekst – zrozumieć człowieka. Starożytność – średniowiecze. Podręcznik do języka polskiego dla liceum i technikum. Zakres podstawowy i rozszerzony. Klasa 1. Część 1*, WSiP, Warszawa 2008; Dariusz Chemperek, Adam Kalbarczyk, *Zrozumieć tekst – zrozumieć człowieka. Renesans – preromantyzm. Podręcznik do języka polskiego dla liceum i technikum. Klasa 1. Część 2. Zakres podstawowy i rozszerzony*, WSiP, Warszawa 2008; Dariusz Chemperek, Adam Kalbarczyk, Dariusz Trzeźniowski, *Zrozumieć tekst – zrozumieć człowieka. Wiek XIX. Podręcznik do języka polskiego dla liceum i technikum. Klasa 2. Część 1. Zakres podstawowy i rozszerzony*, WSiP, Warszawa 2008; Dariusz Chemperek, Adam Kalbarczyk, Dariusz Trzeźniowski, *Zrozumieć tekst – zrozumieć człowieka. Modernizm – dwudziestolecie międzywojenne. Podręcznik do języka polskiego dla liceum i technikum. Klasa 2. Część 2. Zakres podstawowy i rozszerzony*, WSiP, Warszawa 2009; Dariusz Chemperek, Adam Kalbarczyk, Dariusz Trzeźniowski, *Zrozumieć tekst – zrozumieć człowieka. Literatura współczesna. Podręcznik do języka polskiego dla liceum i technikum. Klasa 3. Zakres podstawowy i rozszerzony*, WSiP, Warszawa 2010 123

DARIUSZ ROTT,

Recenzja podręcznika: Urszula Jagiełło, Renata Janicka-Szyszek, Magdalena Steblecka, *Język polski. Podręcznik dla liceum ogólnokształcącego, liceum profilowanego i technikum. Kształcenie kulturalno-literackie i językowe. Zakres podstawowy*

i rozszerzony. Cz. 1. Antyk i średniowiecze, Wydawnictwo Pedagogiczne Operon, Gdynia 2008 135

DARIUSZ ROTT,

Recenzja podręcznika: Renata Janicka-Szyszek, Magdalena Steblecka, *Język polski. Podręcznik dla liceum ogólnokształcącego, liceum profilowanego i technikum. Kształcenie kulturalno-literackie i językowe. Zakres podstawowy i rozszerzony. Cz. 2. Renesans, barok, oświecenie*, Wydawnictwo Pedagogiczne Operon, Gdynia 2008 137

MONIKA WOJDOŃSKA,

Recenzja podręcznika autorstwa Donaty Dominik-Stawickiej i Ewy Czarnoty, *Język polski. Podręcznik dla liceum ogólnokształcącego, liceum profilowanego i technikum. Kształcenie kulturowo-literackie i językowe. Zakres podstawowy i rozszerzony. Cz. 3. Romantyzm*, Wydawnictwo Pedagogiczne Operon, Gdynia 2007 141

MAGDALENA PIEKARA,

Recenzja podręcznika dla liceów ogólnokształcących, liceów profilowanych i techników autorstwa Katarzyny Budnej i Jolanty Manthey, *Język polski. Kształcenie kulturowo-literackie i językowe. Zakres podstawowy i rozszerzony. Część 4. Pozytywizm. Młoda Polska*, Wydawnictwo Pedagogiczne Operon, Gdynia 2008 145

MONIKA WOJDOŃSKA,

Recenzja podręcznika autorstwa Ewy Dunaj i Bogny Zagórskiej, *Język polski. Podręcznik dla liceum ogólnokształcącego, liceum profilowanego i technikum. Kształcenie kulturowo-literackie i językowe. Zakres podstawowy i rozszerzony. Cz. 5. Literatura XX wieku i współczesna*, Wydawnictwo Pedagogiczne Operon, Gdynia 2009 149

Podręczniki do języka łacińskiego dla szkół ponadgimnazjalnych 153

KATARZYNA KOŁAKOWSKA,

Recenzja podręcznika: S. Wilczyński, E. Pobiedzińska, A. Jaworska, *Porta Latina. Podręcznik do języka łacińskiego i kultury antycznej oraz Porta Latina. Preparacje i komentarze*, Wyd. Szkolne PWN, wyd. 5, Warszawa 2009, cz. I ss. 176, cz. II ss. 152 155

MAREK HERMANN,

Recenzja podręcznika Stanisława Wilczyńskiego, Ewy Pobiedzińskiej, Anny Jaworskiej, *Porta Latina. Podręcznik do języka łacińskiego i kultury antycznej*, Wydawnictwo Szkolne PWN, wyd. 6, Warszawa 2010, cz. I ss. 176, cz. II ss. 152 163

Sekcja nauk matematyczno-przyrodniczych

MARIA PLIŚ,

Opinia o podręczniku: Anna Bazyluk, Anna Dubiecka, Barbara Dubiecka-Kruk, Zbigniew Góralewicz, Tomasz Malicki, Piotr Piskorski, Henryk Sienkiewicz, Andrzej Ziemięńczuk *Matematyka 2001*, Gimnazjum, klasa 1, WSiP 171

MARIA PLIŚ,

Opinia o podręczniku: *Matematyka 2001* do klasy 2 i 3 gimnazjum, opublikowanym przez Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne 173

ZDZISŁAW POGODA, Recenzja podręcznika do klasy I gimnazjum: Małgorzata Świst, Barbara Zielińska <i>Matematyka. Podręcznik z zadaniami</i> , Oficyna Edukacyjna Krzysztof Pazdro	177
ZDZISŁAW POGODA, Recenzja podręcznika dla uczniów gimnazjum: Małgorzata Świst, Barbara Zielińska <i>Matematyka. Podręcznik z zadaniami, kl. II</i> , oraz <i>Matematyka. Podręcznik z zadaniami, kl. III</i> , Oficyna Edukacyjna Krzysztof Pazdro	183
MARIA PLIŚ, Opinia o podręczniku: Ewa Duvnjak, Ewa Kokiernak-Jurkiewicz, Maria Wójcicka <i>Matematyka wokół nas</i> , gimnazjum, klasa 1, WSiP	189
MARIA PLIŚ, Opinia o podręczniku: Anna Drażek, Ewa Duvnjak, Ewa Kokiernak-Jurkiewicz <i>Matematyka wokół nas</i> , gimnazjum, klasa 2, WSiP	191
JERZY SZCZEPAŃSKI, Opinia o podręczniku do klasy I gimnazjum pt. <i>Matematyka</i> opracowanym pod red. Małgorzaty Dobrowolskiej, GWO	193
DANUTA CIESIELSKA, Ocena podręcznika Jerzego Janowicza <i>Matematyka 1. Policzmy to razem</i> , wyd. pierwsze, Nowa Era, Warszawa 2009 (nr dopuszczenia: 108/1/2009)	197
JERZY SZCZEPAŃSKI, Opinia o podręczniku do klasy I gimnazjum autorstwa Agnieszki Urbańczyk i Wi- tolda Urbańczyka pt. <i>Matematyka</i> (Operon, Gdynia 2009)	201
DANUTA CIESIELSKA, Ocena podręcznika Teresy Gwadowskiej i Małgorzaty Ogłózy-Fisiak <i>Nie tylko wy- nik. Podręcznik do matematyki</i> , wyd. pierwsze, Grupa Edukacyjna MAC, Gdańsk 2009 (nr dopuszczenia: 159/1/2009), ss. 256	209
JERZY KUCZYŃSKI, PIOTR RĄCZKA, Recenzja podręcznika do fizyki dla uczniów gimnazjum: Barbara Sagnowska, Maria Rozenbajgier, Ryszard Rozenbajgier, Danuta Szot-Gawlik, Małgorzata Godlewska <i>Świat fizyki, cz. 1</i> , ZamKor, Kraków 2009	213
JERZY KUCZYŃSKI, PIOTR RĄCZKA, Recenzja pierwszego tomu podręcznika autorstwa Krzysztofa Horodeckiego i Artu- ra Ludwikowskiego pt. <i>Fizyka 1. Podręcznik dla gimnazjum</i> , wydanego przez Gdań- skie Wydawnictwo Oświatowe (Gdańsk, 2009)	219
JERZY KUCZYŃSKI, MAREK ZRALEK, Recenzja podręcznika Romana Grzybowskiego pt. <i>Fizyka. Podręcznik dla gimnazjum</i> , cz. 1, opublikowanego przez Wydawnictwo Pedagogiczne Operon (Gdynia 2009)	223
KRZYSZTOF FIAŁKOWSKI, ZOFIA GOŁĄB-MEYER	229
Recenzja podręcznika do fizyki dla gimnazjum: Marcin Braun, Weronika Śliwa <i>To jest fizyka, cz. 1</i> , Nowa Era, Warszawa 2009	229
KRZYSZTOF FIAŁKOWSKI, JERZY KUCZYŃSKI, PIOTR RĄCZKA, Recenzja podręcznika Anny Kaczorowskiej <i>Fizyka dla gimnazjum</i> opublikowanego przez Wydawnictwo Edukacyjne Zofii Dobkowskiej (2009)	237

KRZYSZTOF FIAŁKOWSKI, ZOFIA GOŁĄB-MEYER, Podsumowanie recenzji podręcznika dla gimnazjum: Grażyna Francuz-Ornat, Teresa Kulawik i Maria Nowotny-Różańska <i>Spotkania z fizyką</i> , cz. 1, Wydawnictwo Nowa Era, Warszawa 2009	243
KRZYSZTOF FIAŁKOWSKI, ZOFIA GOŁĄB-MEYER, Opinia o podręczniku Jadwigi Poznańskiej, Marii Rowińskiej i Elżbiety Zajac <i>Ciekawa fizyka</i> , gimnazjum, cz. 1, WSiP, Warszawa 2009	247
KRZYSZTOF FIAŁKOWSKI, ZOFIA GOŁĄB-MEYER, Recenzja podręcznika dla gimnazjum: Sławomir Ziemiński, Krystyna Puchowska <i>Blżej fizyki</i> (cz. 1 i 2 z trzech), WSiP, Warszawa 2009	251
JERZY KUCZYŃSKI, PIOTR RĄCZKA, Podsumowanie recenzji podręcznika dla gimnazjum <i>Fizyka</i> autorstwa Leszka Kurpińskiego, Grażyny Barny, Ryszarda Duszy, Jolanty Fornalskiej, opublikowanego przez Wydawnictwo MAC Edukacja, Kielce 2009	255
ZOFIA STASICKA, Recenzja podręcznika dla uczniów gimnazjum <i>Chemia Nowej Ery</i> , cz. 1, autorstwa Jana Kulawika, Teresy Kulawik i Marii Litwin, Wydawnictwo Nowa Era, nr dopuszczenia 49/1/2009	263
ZOFIA STASICKA, Recenzja podręcznika do nauczania chemii w gimnazjum autorstwa Jana Kulawika, Teresy Kulawik i Marii Litwin <i>Chemia Nowej Ery</i> , cz. 2, Wydawnictwo Nowa Era, nr dopuszczenia 49/2/2009	269
ANNA KOLASA, Recenzja podręcznika: Romuald Hassa, Aleksandra Mrzigod, Janusz Mrzigod, Wiesław Sułkowski <i>Chemia 3. Podręcznik i zbiór zadań w jednym. Liceum ogólnokształcące, liceum profilowane, technikum. Kształcenie w zakresie podstawowym i rozszerzonym</i> , Wydawnictwo Nowa Era, wydanie I, Straszyn 2009, nr dopuszczenia: 91/04	273
ZOFIA STASICKA, Recenzja podręcznika dla uczniów gimnazjum autorstwa Hanny Gulińskiej, Jarosława Haładudy, Janiny Smolińskiej <i>Ciekawa chemia</i> , cz. I, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 2009, nr dopuszczenia 40/1/2009	277
ZOFIA STASICKA, Ocena podręcznika do chemii dla uczniów gimnazjum: Hanna Gulińska, Janina Smolińska <i>Ciekawa chemia</i> , cz. II, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 2009, nr dopuszczenia 40/2/2009	281
JANUSZ NOWAKOWSKI, Ocena podręcznika do chemii dla gimnazjum: Bożena Kałuza, Andrzej Reych <i>Chemia dla gimnazjum 1</i> , Wydawnictwo Edukacyjne Zofii Dobkowskiej „Żak”, Warszawa 2009, nr dopuszczenia 190/1/2009	285
JANUSZ NOWAKOWSKI, Ocena podręcznika do chemii dla gimnazjum: Bożena Kałuza, Andrzej Reych <i>Chemia dla gimnazjum 2</i> , Wydawnictwo Edukacyjne Zofii Dobkowskiej „Żak”, Warszawa 2009, nr dopuszczenia 190/2/2009	289

EWA WASIELEWSKA, Recenzja podręcznika dla uczniów gimnazjum <i>Świat chemii</i> opublikowanego pod redakcją Anny Warchoń, cz. I, Wydawnictwo ZamKor, Kraków 2009	293
EWA WASIELEWSKA, Recenzja podręcznika dla uczniów gimnazjum <i>Świat chemii</i> opublikowanego pod redakcją Anny Warchoń, cz. II, Wydawnictwo ZamKor, Kraków 2010 (nr dopuszczenia 94/2/2010)	297
JANUSZ NOWAKOWSKI, Ocena podręcznika do chemii dla gimnazjum: Zofia Kluz, Krystyna Łopata, Ewa Odrowąż, Michał M. Poźniczek <i>Chemia w gimnazjum</i> , wydanie 1, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne SA, Warszawa 2009, ss. 268, nr dopuszczenia: 182/2009	301
ANNA DZIEDZICKA, Recenzja podręcznika: Małgorzata Kłyś, Joanna Stawarz <i>Świat biologii</i> do I klasy gimnazjum, Wyd. Nowa Era, Warszawa 2009	307
KRZYSZTOF SMAGOWICZ, Opinia o podręczniku: Joanna Stawarz, Robert Stawarz, Władysław Zamachowski, Renata Matuszewska, Ryszard Kozik <i>Biologia. Kształcenie ogólne w zakresie podstawowym i rozszerzonym</i> , część trzecia, Wyd. Nowa Era, Warszawa 2008	311